

Inspraak- en reactiebundel

**Zienswijzen en reactie op Ontwerp-instemmingsbesluit
'WINNINGSPLAN NIEUWEHORNE'**

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Nieuwehorne
Postbus 248
2250 AE Voorschoten
<http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage>

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF.....	3
KENNISGEVING.....	5
MONDELINGE EN SCHRIFTELIJKE REACTIES EN ZIENSWIJZEN :	
OPZOEKTABEL	
REGISTRATIENUMMER VERSUS REACTIE- EN ZIENSWIJZENUMMER.....	8
ALFABETISCH OVERZICHT ORGANISATIES EN REACTIES / ZIENSWIJZEN.....	9
REACTIENUMMER R006.....	10
ZIENSWIJZENUMMER 0001 TOT EN MET 0007.....	14

Woord vooraf

Van vrijdag 1 november 2019 tot en met donderdag 12 december 2019 lag het ontwerp-instemmingsbesluit voor het 'WINNINGSWPLAN NIEUWEHORNE' ter inzage. Een ieder kon naar aanleiding van het ontwerp-instemmingsbesluit een zienswijze inbrengen. Overheden konden een zienswijze in de vorm van een reactie geven.

Gaswinning uit de kleine velden

In Nederland zijn er ongeveer 240 kleine gasvelden waarvan de helft op land ligt. De helft van het geproduceerde gas in Nederland komt uit de kleine velden. De jaarlijkse hoeveelheid gas dat wordt gewonnen uit alle kleine velden neemt af omdat verschillende gasvelden uitgeput raken. En ook al is Nederland voor de energietransitie begonnen met het afbouwen van het gebruik, gas blijft de komende decennia voor de leveringszekerheid en de energievoorziening nog steeds nodig. Het gebruik van gas uit eigen land leidt tot een lagere uitstoot dan geïmporteerd gas. De risico's en impact van gaswinning uit kleine velden zijn niet vergelijkbaar met die van gaswinning uit het Groningenveld. Waar het gas uit kleine velden veilig gewonnen kan worden, zoals het veld bij Nieuwehorne, is het mogelijk dat een winningsvergunning wordt verleend.

Wat staat er in het winningsplan Nieuwehorne?

Vermilion Energy Netherlands B.V. (hierna: Vermilion) heeft een verzoek tot instemming met het winningsplan Nieuwehorne ingediend bij de Minister van Economische Zaken en Klimaat. Het winningsplan betreft het gasveld Nieuwehorne gelegen binnen het gebied van de winningsvergunning Gorredijk. Geografisch gezien ligt het gasveld in de provincie Friesland, in de gemeente Heerenveen en in het verzorgingsgebied van het Wetterskip Fryslân.

Het Nieuwehorne gasveld is in 2011 aangeboord door Vermilion met de put NWH-01. De aanvraag omvat het gasveld Nieuwehorne, met deelvoorkomens Nieuwehorne-01 en Nieuwehorne-02. De aanleiding voor de indiening van het winningsplan voor het Nieuwehorne gasveld was het plan een tweede boring te doen vanaf de Nieuwehorne 1-locatie naar een deelvoorkomen dat niet door de bestaande put aangesproken werd, en om daarna de in beide deelvoorkomens aanwezige koolwaterstoffen te winnen. Inmiddels heeft de tweede boring vanuit het gasveld Nieuwehorne plaatsgevonden en wil Vermilion door middel van dit winningsplan winning vanuit beide deelvoorkomens realiseren. Vermilion geeft in het winningsplan een verwachte einddatum van productie tot en met 31 december 2029 aan.

Ontwerp-instemmingsbesluit en onderliggende stukken

Het winningsplan Nieuwehorne is, zoals voorgeschreven in de Mijnbouwwet, ook voorgelegd voor advies aan de betrokken decentrale overheden. Daarnaast zijn Staatstoezicht op de Mijnen (SodM), de Technische commissie bodembeweging (Tcbb) en de Mijnraad om advies gevraagd. Alle uitgebrachte adviezen zijn meegenomen in het ontwerp-instemmingsbesluit en zitten bij de onderliggende stukken die ter inzage lagen.

Zienswijzen en reacties

Op het ontwerp-instemmingsbesluit zijn binnen de inspraaktermijn in totaal 7 zienswijzen binnengekomen (waarvan 6 uniek) en 1 reactie van overheden. De zienswijzen en reactie zijn integraal opgenomen in deze bundel. U kunt deze inspraak- en reactiebundel downloaden van <http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage>.

Registratie en verwerking

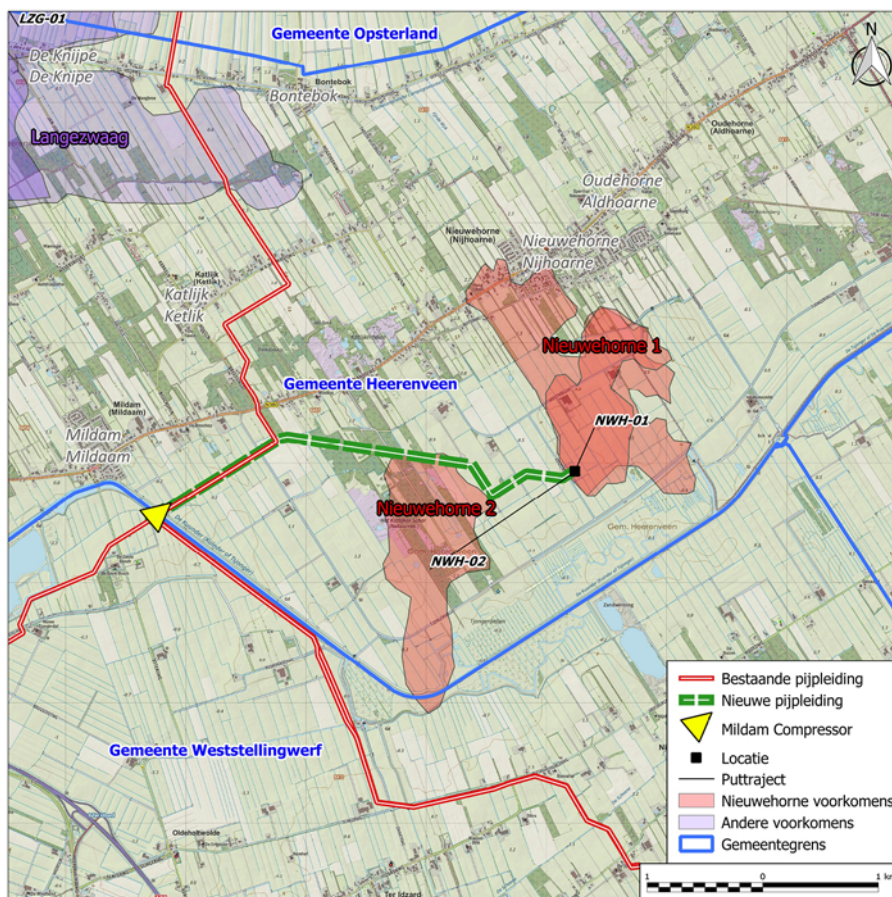
De ontvangen zienswijzen en reactie zijn geregistreerd. Aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden met daarin een registratienummer. Met de opzoektabel op pagina 8 kan bij het ontvangen registratienummer het bijbehorende reactie- of zienswijzenummer worden opgezocht.

Verdere procedure

Bij het instemmingsbesluit in de antwoordnota op de zienswijzen en reacties wordt aangegeven of en hoe met de zienswijzen en reacties rekening is gehouden. Het moment waarop de ter visie legging plaatsvindt wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere de Staatscourant, lokale huis-aan-huis bladen en op <http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage>. Een belanghebbende die op het ontwerp van een instemmingsbesluit een zienswijze heeft ingebracht, kan later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Kennisgeving ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Nieuwehorne, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Van 1 november 2019 tot en met 12 december 2019 ligt het ontwerp-instemmingsbesluit voor het winningsplan Nieuwehorne voor gaswinning ter inzage. Iedereen kan reageren op het ontwerp-instemmingsbesluit met een zienswijze. In deze kennisgeving staat onder andere hoe u een zienswijze kunt indienen.

Gaswinning uit de kleine velden

In Nederland zijn er ongeveer 240 kleine gasvelden waarvan de helft op land ligt. De helft van het geproduceerde gas in Nederland komt uit de kleine velden. De jaarlijkse hoeveelheid gas dat wordt gewonnen uit alle kleine velden neemt af omdat verschillende gasvelden uitgeput raken. En ook al is Nederland voor de energietransitie begonnen met het afbouwen van het gebruik, gas blijft de komende decennia voor de leveringszekerheid en de energievoorziening nog steeds nodig. Het gebruik van gas uit eigen land leidt tot een lagere uitstoot dan geïmporteerd gas. De risico's en impact van gaswinning uit kleine velden zijn niet vergelijkbaar met die van gaswinning uit het Groningenveld. Waar het gas uit kleine velden veilig gewonnen kan worden, zoals het veld bij Nieuwehorne, is het mogelijk dat een winningsvergunning wordt verleend.

Wat staat er in het winningsplan Nieuwehorne?

Vermilion Energy Netherlands B.V. (hierna: Vermilion) heeft een verzoek tot instemming met het winningsplan Nieuwehorne ingediend bij de Minister van Economische Zaken en Klimaat. Het winningsplan betreft het gasveld Nieuwehorne gelegen binnen het gebied van de winningsvergunning Gorredijk. Geografisch gezien ligt het gasveld in de provincie Friesland, in de gemeente

Heerenveen en in het verzorgingsgebied van het Wetterskip Fryslân.

Het Nieuwehorne gasveld is in 2011 aangeboord door Vermilion met de put NWH-01. De aanvraag omvat het gasveld Nieuwehorne, met deelvoorkomens Nieuwehorne-01 en Nieuwehorne-02. De aanleiding voor de indiening van het winningsplan voor het Nieuwehorne gasveld was het plan een tweede boring te doen vanaf de Nieuwehorne 1-locatie naar een deelvoorkomen dat niet door de bestaande put aangesproken werd, en om daarna de in beide deelvoorkomens aanwezige koolwaterstoffen te winnen. Inmiddels heeft de tweede boring vanuit het gasveld Nieuwehorne plaatsgevonden en wil Vermilion door middel van dit winningsplan winning vanuit beide deelvoorkomens realiseren. Vermilion geeft in het winningsplan een verwachte einddatum van productie tot en met 31 december 2029 aan.

Ontwerp-instemmingsbesluit en onderliggende stukken

Het winningsplan Nieuwehorne is, zoals voorgeschreven in de Mijnbouwwet, ook voorgelegd voor advies aan de betrokken decentrale overheden. Daarnaast zijn Staatstoezicht op de Mijnen (SodM), de Technische commissie bodembeweging (Tcbb) en de Mijnraad om advies gevraagd. Alle uitgebrachte adviezen zijn meegenomen in het ontwerp-instemmingsbesluit en zitten bij de onderliggende stukken die ter inzage liggen.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt van 1 november 2019 tot en met 12 december 2019 het ontwerp-instemmingsbesluit en de onderliggende stukken inzien op <http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage> en tijdens reguliere openingstijden op de volgende locaties:

- Gemeentehuis Heerenveen, Crackstraat 2, 8441 ES Heerenveen.
- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Bezuidenhoutseweg 73 te Den Haag.

Reageren op het ontwerp-instemmingsbesluit?

U kunt van 1 november 2019 tot en met 12 december 2019 reageren op het ontwerp-instemmingsbesluit met het winningsplan en de onderliggende stukken. In uw zienswijze kunt u ingaan op alle onderdelen van het ontwerp-instemmingsbesluit met het winningsplan en de onderliggende stukken. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

U dient in uw zienswijze duidelijk aan te geven op welke onderdelen van het ontwerp-instemmingsbesluit u reageert en uw zienswijze te onderbouwen met argumenten.

Het is goed om te weten dat alleen personen of instanties die op het ontwerp-instemmingsbesluit een zienswijze hebben ingebracht en belanghebbende in de zin van de wet zijn, later tegen het instemmingsbesluit beroep kunnen instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Hoe kunt u reageren?

U kunt uw zienswijze schriftelijk indienen door een brief te sturen naar:
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Nieuwehorne
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Uw brief kan alleen als zienswijze in behandeling worden genomen als u ondertekent met uw naam en adres. Dit geldt ook voor eventuele medeondertekenaars. Zienswijzen per e-mail worden in deze procedure niet in behandeling genomen.

Wat zijn de vervolgstappen?

Alle zienswijzen en reacties worden betrokken bij het definitieve instemmingsbesluit. In een Nota van Antwoord wordt opgenomen of en op welke wijze de zienswijzen en reacties in het definitieve instemmingsbesluit zijn verwerkt. Hierop staat beroep open. Dit wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere de Staatscourant en in huis-aan-huisbladen. Tevens krijgen alle indieners van een geldige zienswijze persoonlijk een brief van het Ministerie ter kennisgeving van de publicatie van het definitieve besluit.

Wilt u meer weten?

Kijk op www.hoewerktgaswinnen.nl voor meer informatie hoe gas gewonnen wordt en op www.n-log.nl. Voor nadere informatie en mondeling inspreken kunt u op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag, tijdens kantooruren, contact opnemen met mevrouw C. Sayginer, telefoon 070 – 379 86 10.

Opzoektabel mondelinge en schriftelijke reacties en zienswijzen

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de reactie of zienswijze opzoeken. De reactie is vanaf pagina 10 opgenomen. De zienswijzen vindt u vanaf pagina 14.

Zienswijzen en reactie op ontwerp-instemmingsbesluit 'WINNINGSPLAN NIEUWEHORNE'

Registratienummer	Zienswijzenummer	Reactienummer
GW48-OIB-0001	0001	
GW48-OIB-0002	0002	
GW48-OIB-0003	0003 (+ 1 identiek)	
GW48-OIB-0004	0004	
GW48-OIB-0005	0005	
GW48-OIB-0006		R006
GW48-OIB-0007	0007	

Alfabetisch overzicht organisaties en reactie / zienswijze

Zienswijze en reactie op ontwerp-instemmingsbesluit 'WINNINGSPLAN NIEUWEHORNE'

Reactienummer	Organisatie
R006	Gemeente Weststellingwerf, College van Burgemeester en Wethouders, WOLVEGA
0007	Omny de Vries Advocaten, WOLVEGA, namens particulier

Reactie R006

13 DEC 2019

gemeente

Weststellingwerf

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 inspraakpunt winningsplan Nieuwehorne
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Gemeentehuis
 Griffioenpark 1, Wolvega
 Postadres
 Postbus 60, 8470 AB Wolvega
 Telefoon
 140561
 Fax
 (0561) 61 36 06
 Internet
www.weststellingwerf.nl
 E-mail
info@weststellingwerf.nl

Wolvega, 11 december 2019

Referentienummer: 0098-AZK-68019
 Documentnummer: 0098159864

Behandeld door

Onderwerp: zienswijze instemmingsbesluit winningsplan Nieuwehorne

Geachte minister,

Uw "ontwerp instemmingsbesluit winningsplan Nieuwehorne" gericht op instemming met het door Vermilion opgestelde winningsplan van 16 mei 2017 en addendum d.d. 25 april 2019, ligt ter inzage van 1 november 2019 tot en met 12 december 2019.

Dit winningsplan is gericht op de winning van maximaal 282 miljoen Nm³ aardgas uit een nieuw gasveld Nieuwehorne 2, vanaf de bestaande gaswinlocatie Nieuwehorne te Heerenveen. Naar verwachting zal de winning tot 2029 duren.

Het gasveld is voor een klein deel gelegen in de Gemeente Weststellingwerf.

Middels deze brief maken wij onze zienswijze ten aanzien van uw ontwerp instemmingsbesluit kenbaar.

Negatief gemeentelijk beleid gaswinning.

De gemeenteraad heeft op 11 juni 2019 nieuw beleid vastgesteld voor gaswinning. Hoofddijn van het nieuwe beleid is dat Weststellingwerf geen medewerking meer wil verlenen aan ontwikkelingen op het gebied van gaswinning, omdat dit niet past:

- bij ons streven naar verduurzaming;
- binnen de energietransitie;
- in ons beeld van het afbouwen van gaswinning in Nederland.

Het winningsplan is gericht op gaswinning uit een nieuw gasveld.

Nieuwe ontwikkelingen gericht op gaswinning passen niet in het beleid van de gemeente. Primair adviseren wij u om die reden het winningsplan af te wijzen.

Ontwikkeling voldoet niet aan het Voorzorgsbeginsel

Gaswinning brengt risico's met zich mee, zowel qua bodemdaling als bodemtrilling. Getuige ook de uitgebreide risicoanalyse en beoordelingsmechanismes op dit gebied.

Veiligheid moet wat de gemeente betreft boven alles gaan. De ontwikkeling voldoet daarmee niet aan het voorzorgsbeginsel. Wij vinden daarom dat u het instemmingsbesluit moet afwijzen.

Gasveld gelegen onder een natuurgebied

Het gasveld is deels gelegen onder het natuurgebied de Katlijker Schar (EHS). De pijpleiding zal door dit natuurgebied worden aangelegd volgens de ontwerp stukken. Wij vinden dat zware ingrepen als gaswinning niet in of op korte afstand van de een dergelijk belangrijk natuurgebied zou moeten plaatsvinden.

Er loopt nog een MER procedure als onderdeel van de procedure om te komen tot wijziging van het bestemmingsplan. De MER procedure zit in de fase van het raadplegen van de reikwijdte en het detailniveau. Het uiteindelijk MER onderzoek moet ons inziens ook de ondergrondse effecten beoordelen.

Extra voorwaarden

Zou u in afwijking van onze bovengenoemde zienswijzen toch instemmen met de gaswinning dan verzoeken wij u extra voorwaarden op te nemen c.q. het ontwerp besluit aan te passen ten aanzien van onderstaande onderwerpen.

Gasveld voor klein deel in Weststellingwerf gelegen

Het gasveld is voor een klein deel in Weststellingwerf gelegen. Dit staat niet juist in het instemmingsbesluit.

Het effectgebied ligt daarnaast voor een aanzienlijk deel in Weststellingwerf.

Bodemdaling

De geschatte bodemdaling is maximaal 2 cm voor het gasveld Nieuwehorne. U geeft daarbij naar onze mening geen goede inzage in de mogelijke cumulatie met de nabijgelegen zuidelijke gasvelden. Het gasveld Weststellingwerf West is niet opgenomen in het winningsplan. Maar een instemmingsbesluit voor dit winningsplan is al wel afgegeven door het ministerie. Het winningsplan heeft het zelfs over het uitgeproduceerde gasveld Weststellingwerf.

Coördinatie

Wij verzoeken u de procedures waar mogelijk te coördineren. Er lopen momenteel diverse deeltrajecten om gaswinning mogelijk te maken uit het gasveld Nieuwehorne 2. De planologische basis om de ontwikkeling mogelijk te maken is nog niet gereed. Waarschijnlijk volgen er nog omgevingsvergunningen tbv de productie en de boring. Daarnaast loopt er nog een MER-onderzoek. Voor omwonenden zijn alle losse procedures erg lastig te volgen. De kans is groot dat door de publicatie van alle verschillende (deel) besluiten de mensen door de spreekwoordelijke bomen het bos niet meer zien.

Mogelijk haalt de planologische procedure overigens helemaal niet de eindstreep, waardoor een instemmingsbesluit geen belang (meer) dient.

Ontbreken schadeprotocol Kleine Velden

Er is op dit moment (nog) geen uniforme schaderegeling voor de kleine velden. Er zijn al wel flink wat stappen gezet in de ontwikkeling van de nieuwe regeling, maar die regeling is er nog niet.

Wij vinden dat de winning niet mag worden gestart totdat het nieuwe schadeprotocol er daadwerkelijk is en de inhoud helder is. Wij verzoeken u dit als voorwaarde aan het winningsplan te koppelen.

Voorts is voor zover bekend de huidige insteek van het nieuwe schadeprotocol dat de omgekeerde bewijslast daarin niet wordt opgenomen. Gelijkheid op dit onderdeel is iets wat maatschappelijk zeer sterk leeft. Wij adviseren u de omgekeerde bewijslast alsnog op te nemen in de nieuwe schaderegeling.

Verbetering meetnetwerk.

Gelijk aan de voorwaarde bij gaswinlocatie Weststellingwerf vinden wij ook dat u ook voor het gasveld Nieuwehorne 2 als voorwaarde aan Vermilion moet opleggen dat er 3 versnellingsmeters rond het gasveld moeten worden geplaatst. Wij zien niet in waarom er een onderscheid tussen (de voorwaarden van) beide gasvelden zou moeten worden gemaakt.

Met het plaatsen van de versnellingsmeters kan deels tegemoetgekomen worden aan het gevoel van onzekerheid wat bestaat omtrent gaswinning.

Baten naar gaswingebied

Wij verzoeken u zorg te dragen voor een goede verdeling van lusten en lasten bij mijnbouwactiviteiten, waarbij er ook baten terugvloeien naar het gaswinningsgebied.

Communicatie

Over ontwikkelingen t.a.v. gaswinning moet goed worden gecommuniceerd aan de voorzijde van dat proces. Wij verzoeken u de betrokken omwonenden en belangenorganisaties actief te benaderen bij de start van het traject om te komen tot een winningsplan en de bijbehorende omgevingsvergunningen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoofdachtend,

Burgemeester en Wethouders van Weststellingwerf,

de secretaris,

de burgemeester,

Zienswijzen 0001 tot en met 0007

Informatieavond ontwerp-instemmingsbesluit gaswinning Nieuwehorne
13 november 2019, Nieuwehorne

Aanhef:
Voorletters:
Tussenvoegsel:
Achternaam:
Spreekt in als:

Straat:
Huisnummer:
Toevoeging:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoon:
E-mail:

Zienswijze:

Staan er naar uw mening onjuistheden in ontwerp-instemmingsbesluit?

-

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

-

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Wij wonen in een woning in een buitengebied en genieten van de stilte om ons heen. Wij hebben begrepen dat de winning extra geluid met zich mee zal brengen. Wij verlangen dat het geluidsniveau deskundig wordt gemeten en binnen een omtrek van 40 meter om onze woning een grens van 40dB 24/7 niet overschrijdt. Dat periodiek gedurende de gehele winningsperiode geluidsmetingen worden uitgevoerd. En dat bij overschrijding van de geluidsdruk boven de 40dB, Vermilion maatregelen neemt om de druk terug te brengen en ons hier tijdig en adequaat over informeert.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt winningsplan Nieuwehorne

Postbus 248

2250 AE Voorschoten

22 NOV 2019

Datum: 20-11-2019

Onderdeel : Omgang met schade

Er wordt gesproken over bodemdaling en bodemtrilling, het is dus niet uitgesloten dat er geen schade veroorzaakt gaat worden aan woningen en gebouwen. Mogelijke schade zal (laten we dat aannemen) na een procedure door het commerciële bedrijf Vermilion Energy Netherlands BV vergoed worden.

Er wordt niet gesproken over de mogelijke daling van de huizenprijzen voor de woningbezitters in dit gebied, al zou het maar een **compensatie** zijn. Die eventuele daling van de huizenprijzen kunnen uiteraard ook door een onafhankelijke partij gemeten worden, wat wel rechtvaardig zou zijn.

Het is immers zo dat een groot deel van de opbrengst van deze winning ten goede komen aan het land.

Mocht deze compensatie toch niet gebeuren, dan is mijn zienswijze: Ga geen gaswinning toepassen onder een gebied waar woningen van particulieren staan, die keurig al hun "önroerendgoed" belasting betalen.

Met vriendelijke groet,

Handtekening:

Handtekening:

26 NOV 2019

Aan: ministerie van economische zaken en klimaat.
Inpraakpunt winningsplan Nieuwehome Friesland

Nieuwehome 26-11-2019

Betreft zienswijze gaswinning Nieuwehome

Geachte mevrouw/mijnheer,

Hierbij maak ik gebruik van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen aangaande de aanstaande gaswinning in Nieuwehome.

Betreft het meewegen van het belang van bewoner in directe omgeving van de gaswinning.

Wij wonen aan de rand van het dorp, formeel in het buitengebied.

De ruimte en de stilte in dit gebied is van grote waarde voor ons woongenot.

In de rapportages betreffende de gaswinning wordt o.a aangegeven dat er tijdens de jaren van productie geluid wordt geproduceerd.

Dit wordt echter niet nader geconcretiseerd.

Gezien de leegheid van het land rondom de gaswinning is de verwachting dat het geluid ver zal dragen.

Wij verzoeken er zorg voor te dragen dat het geluidsniveau tijdens de productie niet de 40 dB overstijgt en wel op een afstand van 40 meter van de gevels van de woning en dat middels metingen dit gemonitord wordt.

Mocht blijken dat de 40dB overschreden wordt, dan dienen er maatregelen genomen te worden door Vermilion om de geluidsdruk terug te brengen tot genoemde 40 dB.

Bovendien verzoeken wij Vermilion ons tijdig en adequaat te informeren omtrent de te nemen maatregelen bij eventuele overschrijding.

Met vriendelijke groet,

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Nieuwehorne
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Aldhoarne/Oudehorne, 2 december 2019

04 DEC 2019

Geachte heer/mevrouw,

Bijgaand zend ik u het door mij ingevulde formulier voor mondelinge zienswijze. Hiermede geef ik uiting aan mijn bezwaren tegen de gaswinning Nieuwehorne, i.h.b. het ontwerp-instemmingsbesluit Nieuwehorne dat voorligt.

Aanvullend zend ik u in kopie mijn commentaar per brief van 20 september 2019 aan het College van Burgemeester en Wethouders Heerenveen op de Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau inzake de MER Gaswinning.

Ik verzoek deze te beschouwen als (aanvullend) deel van mijn zienswijze, met als bijkomend voordeel dat deze brief beter leesbaar is dan mijn geschreven zienswijze.

Hoogachtend,

Mondelinge zienswijze Winningsplan ... Nieuwehorne

(naam winningsplan invullen)

Datum: ... 2 december 2019

Dhr/mw/familie....

Naam, voorletters

Mede namens.....

Adres

Telefoon nr.

Email....

(check of indiener goed bereikbaar is op dit emailadres voor verdere correspondentie over het project?)

Kunt u ingaan op de volgende vragen:

1. Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

In paragraaf 2 staan onjuiste stellingen. De kleine velden op land zijn marginaal in termen van onafhankelijkheid van de Nederlandse energievoorziening, ook die van Nieuwehorne. Bovendien is dit korte termijn denken - 2.02.

2. Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

para 5.6 } Ik heb als inwoner van Oudehorne (Nieuwehorne en Oudehorne zijn de facto één dorp) geen aankondiging van E2 ontvangen van de informatie-aanpak 13 november j.l. Inadequate communicatie.

3. Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Ja, ref. para 5.4 en 3.1 onder b, en d
para 5.4 a) de mogelijkheid van schade aan mijn woning.
para 3.1 b) de gaswinning zal plaatsvinden dichtbij een waterwingebied. Gezien de grote rommels is water een groter belang dan een klein gasveld.
para 3.1 onder d. c) de belasting voor de mogelijke - 2.02

reeds 1) We zouden juist de kleine velden voor de toekomst moeten bewaren, en zoveel mogelijk importeren. Ook het klimaatargument is marginaal.

reeds 3) gaswinning is vlakbij een bijzonder natuurgebied, de Ketliber Skar. Als bewoner van deze streek ben ik van mening dat het risico voor schade aan dit gebied zwaarder weegt dan de winning van een relatief kleine hoeveelheid gas, die ook geïmporteerd zou kunnen worden.

Tenslotte ben ik met de gemeente Heerenveen eens dat wij als dorpsbewoners met Tegrypin dat wij maar moeten investeren in duurzame energie (de energietransitie). Terwijl onder onze vaten nog nieuwe winning van fossiele energiebronnen plaatsvindt.

Aan: College van Burgemeester en Wethouders
van Heerenveen
Postbus 15000
8440 GA Heerenveen

lepe

Aldhoarne, 20 september 2019

Geacht College,

Gaarne wil ik reageren op de MER Gaswinning en de daarvoor opgestelde Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Het is en blijft betreurenswaardig dat er als gevolg van de huidige procedure de gemeente Heerenveen mogelijk genoodzaakt zal zijn om gaswinning te faciliteren op de locatie Nieuwehorne. Hieronder noem ik een aantal punten die m.i. extra aandacht verdienen in het kader van de voorziene MER.

1. Kan in de MER-aandacht worden besteed aan het gehele beeld en risico's van de huidige en voorziene gaswinning in en in de nabijheid van de gemeente Heerenveen, zo niet voor de gehele zuidoosthoek plus aangrenzende velden in bv Drenthe. Ik noem onder meer Langezwaag, De Knipe, Ketlik, Mildam, Bontebok, Skoatterswald, voorzover het winning in de gemeente zelf betreft. Het kan toch niet zo zijn dat wij na 10 jaar of eerder moeten concluderen dat de cumulatie van gaswinning grotere gevolgen heeft dan de MER van slechts één gaswinninglocatie had voorzien? De tragische ervaringen met het gasveld in Groningen wijzen toch de weg naar een zo breed mogelijke risico-inschatting. Dit geldt met name voor de omvang van de bodemdaling en mogelijke trillingen/bevingen. Het zou daarbij onder meer gaan om de samengestelde bodemdaling door overlap met dalingskomsten van naburige voorkomens. Ik noteer bijvoorbeeld dat in het Statusrapport 2015 (bv op de kaarten in dat rapport) en prognose tot 2018 (te vinden op de website van de gemeente Heerenveen) de gemeente Heerenveen niet of nauwelijks zichtbaar is.
2. Winningslocatie en voorziene pijpleiding bevinden zich in of vlak naast een bijzonder natuurgebied bij de Tsjonger rivier. Ik zou gaarne zien dat in de MER een duidelijke afweging wordt opgenomen tussen de relatief lage inkomsten van de gaswinning (klein veld, slechts 10 jaar winning) en de mogelijke gevolgen voor de natuur. Dat de gevolgen voor de natuur onverwacht en ongewenst kunnen zijn, toont het feit dat op de Vogelweide, waar de exploratie plaatsvond, bepaalde vogels kennelijk definitief zijn verdwenen.
3. Het is moeilijk te uit te leggen dat gaswinning kan plaatsvinden in een gemeente waar een Nationale Grondwater reserve is geprojecteerd (pag. 4 van de Notitie). De MER zou ook hier een veel duidelijker afweging moeten aangeven tussen het belang van de exploitatie van een uit te faseren fossiele energiedrager tegenover het belang

van schoon water, zeker nu wij merken dat door klimaatverandering de beschikbaarheid van water niet meer als vanzelfsprekend kan worden beschouwd.

4. Kan de MER meenemen hoe gaswinning bij de dorpen Nieuwe-en Oudehorne zich verhoudt tot de thans in bespreking zijnde Omgevingsvisie van de Gemeente Heerenveen. In die Omgevingsvisie speelt de energietransitie naar duurzame energie vormen een belangrijke rol. Nu beginnen met winning van gas in eigen achtertuin, terwijl de burger door het Kabinet stevig wordt aangemoedigd om van het gas af te gaan, is van elke logica gespeend.
5. Wat betekent de recente uitspraak van de Raad van State over de stikstof problematiek en PAS voor de procedure om gaswinning in Nieuwehorne mogelijk te maken?
6. In hoeverre wordt de zandwinning ten zuiden van de Tsjonger meegenomen in deze MER?
7. De huidige exploratielocatie is een opvallend totaal uit de toon vallende constructie in een karakteristiek natuur-en landbouw omgeving. Gaarne de MER alternatieve opties laten aangeven voor een gaswinningslocatie op minder opvallende locaties.

Tenslotte het volgende. Ik woon sinds ruim twee jaar in Oudehorne, in een prachtige streek met zeker voor Fryslân bijzondere landschappelijke attracties en waardevolle landbouw en veeteelt. Laten wij dat vooral zo houden en geen onnodige risico's nemen met leef- en woongenot door schade aan woningen, schade aan natuur, waterreserves en bodem. De (mogelijke) gaswinning in kleine velden is een druppel op de gloeiende plaat in het gehele energieplaatje van Nederland. Echter voor de lokale en regionale gemeenschappen waar de winning plaatsvindt, kan die winning grote gevolgen hebben, die in geen verhouding staan tot de inkomsten voor de staat Nederland.

Ik vind het daarnaast onverstandig en kortzichtig dat het huidige Kabinet de kleine gasvelden wil gebruiken om het verlies van het Groningenveld te compenseren (zie paragraaf 2.1 van de Concept Notitie). Nederland moet nu zoveel mogelijk gas importeren-er is meer dan voldoende beschikbaar-, en de kleine gasvelden behouden voor tijden waarin daadwerkelijk de nood aan de man/vrouw komt.

Ik wil de gemeente Heerenveen danken voor de mogelijkheid te reageren op de Concept Notitie.

Uw reactie zal ik op prijs stellen.

Hoogachtend,

AANGETEKEND VERSTUURD

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt winningsplan Nieuwehorne

11 DEC 2019

Postbus 248

2250 AE Voorschoten

Nijeholtpade, 10 december 2019

Zienswijze ontwerp-instemmingsbesluit

Hierbij dienen wij heden, derhalve tijdig, in een zienswijze ten aanzien van het winningsplan Nieuwehorne.

Ons inziens ontbreekt een essentieel onderdeel in het ontwerp instemmingsbesluit. Zoals bekend dient er op alle gebieden verduurzaamt te worden. Uit het voorgelegde instemmingsbesluit blijkt op geen enkele wijze hoe Vermillion voornemens is een bijdrage te leveren aan de verduurzaming van de maatschappij.

Als agrarische ondernemers leiden wij schade doordat de voorgenomen gaswinning door Vermillion, onder meer, doch niet uitsluitend:

- De percelen grond zullen zakken, echter dit zal niet op alle plaatsen gelijkmatig gebeuren waardoor er niet bestaande hoogteverschillen zullen ontstaan welke door de agrarische ondernemers zullen moeten worden geëgaliseerd etc.; Daarnaast zal scheurvorming optreden in erfverharding, bebouwing, kavelpaden, gierputten etc.
- De tendens in Nederland is dat de zeespiegel stijgt. Tegelijkertijd zal ten gevolge van de gaswinning de bodem dalen. Hierdoor zal een te hoge waterstand eerder aan de orde zijn. Dit zal schade opleveren aan de gewassen.

Vermillion dient ter compensatie van de vervuiling welke ontstaat ten gevolge van de gaswinning maatregelen te treffen die leiden tot een duurzamere maatschappij. Omliggende agrarische ondernemers zouden voor hun schade kunnen worden gecompenseerd door middel van het vergoeden van duurzaamheidsmaatregelen. Gedacht zou kunnen worden aan het plaatsen van zonnepanelen op daken van agrarische bedrijven waarmee deze bedrijven en eventuele omwonenden tevens van elektriciteit kunnen worden voorzien.

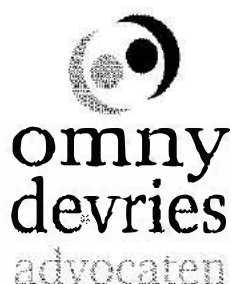
Hoogachtend,

Medeondertekenaars zienswijze ontwerp-instemmingsbesluit gaswinning Nieuwehorne

Naam

Adres

Handtekening

Van Harenstraat 46
Postbus 175
8470 AD Wolvega
Tel: (+31) 0561-613933
Fax (+31) 0561-613586
E: info@omnydevries.nl
Web: www.omnydevries.nl

Mr. A. Kroondijk
M: (+31) 0622452718
E: kroondijk@omnydevries.nl

Mr. A.J. Roos
M: (+31) 0618948826
E: roos@omnydevries.nl

Mr. S. Vaupeil
M: (+31) 0617196296
E: vaupeil@omnydevries.nl

Mr. E.H. de Vries
M: (+31) 0622383117
E: devries@omnydevries.nl

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inpraakpunt winningsplan Nieuwehorne
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN
Per telefax: 0592-31 36 05

Wolvega, 12 december 2019

Inzake : zienswijze ontwerp instemmingsbesluit Nieuwehorne
Ref.nr. : 01.2019.001

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij dien ik namens de heer , wonende aan de te
en de heer , wonende aan de te
een zienswijze in tegen het ontwerp-instemmingsbesluit Nieuwehorne d.d. 31 oktober
jl., terzake gaswinning.

De zienswijze ziet op bodemdaling, bodemtrilling en het ontbreken van een wederkerigheid.

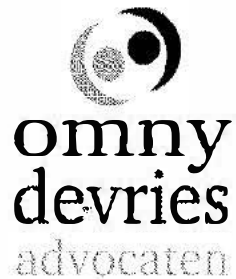
Belanghebbenden hebben onroerend goed (woningen, schuren/stallen en diverse hectaren grasland) in Nijholtspade op korte afstand van de gaswinlocatie. Belanghebbenden vrezen voor schade aan hun onroerend goed ten gevolge van bodemdaling en bodemtrilling. Opvallend is dat de berekende effecten ten gevolge van een eerste boring groter waren dan volgens de tweede boring. Belanghebbenden zijn van mening dat de gevolgen van de gaswinning onvoldoende zijn onderzocht en het ontwerp-besluit onzorgvuldig tot stand is gekomen. Hoe zijn de uitslagen indien er nog een 3^e boring wordt gedaan? Ofwel belanghebbenden stellen vraagtekens bij de betrouwbaarheid van de onderzoeken en zijn van mening dat meer onderzoek noodzakelijk is..

Ook zijn de effecten van de gaswinning niet onderzocht in samenhang met de effecten van andere gaswinlocaties, zoals nabij Noordwolde en Oldelamer.

Belanghebbenden wensen niet in een Groninger situatie terecht te komen.

Vermillion vaart wel bij het exploiteren van een gasveld, waar derden en de natuur last van ondervinden, immers bodemdaling en trilling zal zeker optreden. Effecten die optreden zijn verzakkingen/scheurvorming in gebouwen, verzakkingen en scheurvorming in de landerijen, erfverharing enz.

Omny De Vries advocaten is een samenwerkingsverband tussen zelfstandige natuurlijke en rechtspersonen.
De aansprakelijkheid van ieder van onze advocaten is beperkt tot het bedrag dat in het betreffende geval door onze beroepsaansprakelijkheidsverzekering zal worden uitgekeerd. De dekking is conform de voorschriften van de Nederlandse Orde van Advocaten. Ons kantoor is aangesloten bij de Geschillencommissie Advocatuur.

Daarnaast stijgt de zeespiegel, terwijl het land daalt. De bodemdaling heeft een versterkend effect op de stijging van de waterstand. Een groot deel komt ten laste van de burgers, maar wat doet Vermillion terug voor de maatschappij?

De volgende tekst staat op de website van uw ministerie:

'Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat werkt samen met zijn partners aan een duurzaam én ondernemend Nederland: een klimaatneutrale samenleving en een sterke, open economie. We geven ondernemers de ruimte om te vernieuwen en benutten de economische kansen van verduurzaming en digitalisering. We zoeken daarbij steeds de beste balans tussen de belangen van bedrijven en consumenten.'

Een balans zien belanghebbenden in het ontwerp-besluit niet terug. Compensatie ten behoeve van een duurzame maatschappij zou in de rede liggen. Gedacht kan worden aan zonnepanelen op daken van belanghebbenden of het plaatsen van windmolens ten behoeve van de elektriciteitsvoorziening van belanghebbenden en omwonenden.

Hoogachtend,